

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОН'ЮНКТУРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТОВИХ РИНКІВ»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	Міжнародні економічні відносини
Загальний обсяг	6 кредитів ЄКТС
Тривалість викладання	6-й семестр, 11-12 чверті
Обсяг навчальних занять	180 год.
у т.ч. аудиторні заняття	8 год/тиждень (13 чверть) / 7 год/тиждень (14 чверть)
лекції	4 години (13 чверть) / 3 години (14 чверть)
практичні	4 години (13 чверть) / 4 години (14 чверть)
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає: Економічної теорії та міжнародних економічних відносин

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5694>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «Кон'юнктурні дослідження світових ринків»

Інформація про викладача:

Смєсова Вікторія Леонідівна,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економічної теорії та
міжнародних економічних відносин

Персональна сторінка:
<https://etop.nmu.org.ua/ua/teachers/Smiesova/index.php>

E-mail:
Smiesova.V.L@nmu.one

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Освітня компонента «Кон'юнктурні дослідження світових ринків» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу спеціальної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» на четвертому році навчання. Вона забезпечує загальний та професійний розвиток здобувача та спрямована на отримання поглиблених знань з кон'юнктурних досліджень світових ринків для забезпечення високого рівня конкурентоспроможності України, підприємств і компаній на світовому ринку.

Дисципліна «Кон'юнктурні дослідження світових ринків» досліджує стан кон'юнктури та особливості функціонування світових ринків, вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на кон'юнктуру, зміни попиту, пропозиції і рівня цін на світових ринках. В процесі дослідження цієї дисципліни вивчають як теоретичні основи формування ринкових процесів та розвитку світових ринків, так і практичні аспекти впливу змін у сферах виробництва і реалізації продукції на світові ринки, проводиться аналіз світових ринків, спаду і піднесення на ринках.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування у здобувачів компетентностей щодо сутності і характеру кон'юнктури світових ринків, інструментарію і методології дослідження кон'юнктури, практичних навичок для оцінювання стану світових ринків та перспектив їх подальшого розвитку.

Основні завдання вивчення дисципліни «Кон'юнктурні дослідження світових ринків»:

- сформуванати знання про базові категорії кон'юнктури ринку;
- вивчити основні кон'юнктууроутворюючі фактори;
- засвоїти систему показників кон'юнктури ринку, розвинути навички використання інструментарію кон'юнктурного аналізу;
- сформуванати цілісне уявлення про просторові обмеження і пропорційність розвитку світових ринків, їх зміни у статичі і динаміці;
- розглянути основні методи аналізу ситуації на світовому ринку з урахуванням тенденцій його розвитку;
- сформуванати у здобувачів вміння аналізувати стан кон'юнктури світових ринків, використовувати інструменти проведення кон'юнктурного дослідження;
- поглибити навички обчислення кількісних завдань.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В освітньо-професійній програмі «Міжнародні економічні відносини» спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПР) за

організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф24 «Кон'юнктурні дослідження світових ринків» віднесено наступні результати навчання:

Р 3	Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.
Р 8	Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.
Р 9	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.
Р 13	Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.
Р 18	Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.
Р 24	Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні, а саме:

- знати та розуміти економічні концепції, принципи та інструменти досліджень кон'юнктури ринків;
- знати та розуміти закони і правила функціонування світових ринків;
- знати та розуміти основні види кон'юнктури ринку, особливості її формування на світових ринках;
- знати та розуміти етапи кон'юнктурних досліджень ринку, методикку їх проведення, інтерпретувати результати;
- знати і вміти розраховувати систему показників ринкової кон'юнктури;
- вміти оцінювати кон'юнктуру товарного ринку та ринку послуг;
- оцінювати кон'юнктуру ринку паливно-енергетичних товарів та особливості ціноутворення на ньому;
- оцінювати та аналізувати кон'юнктуру світового ринку металів;

- оцінювати та аналізувати кон'юнктуру світового ринку основних груп продовольчих товарів;
- знати та розуміти особливості ринку науково-технічної продукції і формування кон'юнктури на ньому;
- знати методи дослідження та аналізувати кон'юнктуру світового валютного ринку;
- знати і розуміти функції і методи впливу держави на кон'юнктуру світових ринків.

4. СТРУКТУРА КУРСУ

Лекції

Тема 1. Предмет і метод дисципліни «Кон'юнктурні дослідження світових ринків»

- 1.1 Кон'юнктурні дослідження світових ринків у системі економічних наук.
- 1.2 Методологія кон'юнктурних досліджень світових ринків.
- 1.3. Кон'юнктурні дослідження світових ринків та їх основні підходи.

Тема 2. Поняття світового ринку і світових цін

- 2.1 Світовий ринок та його елементи.
- 2.2 Система світових ринків та їх класифікація.
- 2.3 Світові ціни: сутність, механізм формування та регулювання.
- 2.4 Взаємозв'язок світового ринку з іншими ринками.

Тема 3. Теоретичні основи кон'юнктурних досліджень ринку

- 3.1 Кон'юнктура ринку та її види.
- 3.2 Сутність і завдання кон'юнктурних досліджень ринку.
- 3.3 Особливості дослідження кон'юнктури окремих видів ринків
- 3.4. Історія дослідження кон'юнктури ринків.

Тема 4. Методи і показники кон'юнктурних досліджень ринку

- 4.1 Етапи дослідження кон'юнктури світових ринків.
- 4.2 Методика кон'юнктурних досліджень
- 4.3 Система показників ринкової кон'юнктури та їх характеристика.
- 4.4 Розрахунок основних показників ринкової кон'юнктури.

Тема 5. Кон'юнктура товарного ринку та ринку послуг

- 5.1 Структура товарного ринку та ринку послуг
- 5.2 Кон'юнктура товарного ринку.
- 5.3. Кон'юнктура ринку послуг.

Тема 6. Кон'юнктура світового ринку паливно-енергетичних товарів

- 6.1 Сутність і проблеми розвитку паливно-енергетичного комплексу та ринків енергоресурсів.
- 6.2 Ціноутворення та регулювання ринку нафти і нафтопродуктів
- 6.3 Світовий ринок природного газу
- 6.4 Кон'юнктура світового ринку вугілля
- 6.5. Ринок традиційних та альтернативних джерел електроенергії.

Тема 7. Кон'юнктура світового ринку металів

- 7.1 Ціноутворення на світовому ринку металів та особливості його розвитку.
- 7.2 Огляд кон'юнктури ринку чорних металів

7.3 Світовий ринок кольорових металів

7.4 Світовий ринок дорогоцінних металів

Тема 8. Світовий ринок продовольчих товарів

8.1 Світовий ринок продовольчих товарів і організація торгівлі на ньому

8.2 Кон'юнктура світового ринку основних груп продовольчих товарів

8.3 Україна на світовому ринку продовольчих товарів.

Тема 9. Кон'юнктура ринку науково-технічної продукції

9.1 Особливості ринку науково-технічної продукції і формування кон'юнктури на ньому.

9.2 Показники кон'юнктури ринку науково-технічної продукції

9.3 Методика дослідження кон'юнктури ринку науково-технічної продукції

9.4 Ціноутворення у науково-технічній сфері

Тема 10. Кон'юнктура світового валютного ринку

10.1 Зміст кон'юнктури світового валютного ринку

10.2 Методи дослідження кон'юнктури світового валютного ринку

10.3 Прогнозування кон'юнктури валютного ринку

Тема 11. Вплив політики держави на кон'юнктуру ринків.

11.1. Характеристика кон'юнктурної політики

11.2. Функції держави у галузі кон'юнктурної політики

11.3. Методи впливу держави на кон'юнктуру ринків.

11.4. Антициклічні заходи економічної політики держави.

Практичні заняття

Тема 1. Предмет і метод дисципліни «Кон'юнктурні дослідження світових ринків»

Тема 2. Поняття світового ринку і світових цін

Тема 3. Теоретичні основи кон'юнктурних досліджень ринку

Тема 4. Методи і показники кон'юнктурних досліджень ринку

Тема 5. Кон'юнктура товарного ринку та ринку послуг

Тема 6. Кон'юнктура світового ринку паливно-енергетичних товарів

Тема 7. Кон'юнктура світового ринку металів

Тема 8. Світовий ринок продовольчих товарів

Тема 9. Кон'юнктура ринку науково-технічної продукції

Тема 10. Кон'юнктура світового валютного ринку

Тема 11. Вплив політики держави на кон'юнктуру ринків.

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 6 год. лекційних занять, 4 год. практичних занять, решту матеріалу здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом індивідуальні завдання (контрольні роботи, практичні завдання, презентації, тестові завдання) та подають їх на кафедри на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle. Форма контролю – екзамен.

5. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <https://cutt.ly/RER787v>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувачів за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувачів за вимогами НРК до 1-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувачі на контрольних заходах мають виконувати завдання, орієнтовані на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні запитання за кожною темою	відповідь на запитання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи	екзамен	складання екзамену

Під час поточного контролю практичні заняття оцінюються якістю виконання завдань.

Здобувачі вищої освіти отримують підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі складання екзамену.

Поточна успішність складається з успішності за дві контрольні роботи (40 балів - кожна максимально оцінюється у 20 балів), оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 8 завдань по 5 балів, максимально здобувач може отримати 40 балів) та оцінок за виконання самостійної роботи (20 балів). Отримані бали за контрольні роботи, практичні заняття та виконання самостійної роботи додаються. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання	Екзамен відбувається у формі письмового завдання, екзаменаційні білети складаються з 20 тестових завдань, запитань «правильно/неправильно», однієї задачі. Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 2 бали. Правильна відповідь на завдання «правильно/неправильно» (оцінюється 5 завдань по 1 балу за кожне). Правильне вирішення задачі передбачає отримання 20 балів. Максимальна кількість балів за екзамен: 100
Практичні заняття	Дискусії, опитування, робота в мікрогрупах, вирішення кейсів, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем, з використанням індивідуального та креативного підходу. Відбувається вирішення задач і тестів. Максимально оцінюються у 40 балів (8 завдань × 5 балів/завдання).
Самостійна робота	Кожен здобувач/ка повинен/на підготувати відповіді на завдання, які необхідно захистити на практичних заняттях. Кожне завдання оцінюється по 5 балів. Максимально оцінюється в 20 балів (4 завдання× 5 балів).
Контрольні заходи	Одна контрольна робота максимально оцінюється у 20 балів. За дві контрольні роботи здобувач/ка може отримати максимально 40 балів.

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*:

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: вирішення ситуаційних задач та участь у дискусіях (обговорення кейсів)

Задачі. За умови правильного вирішення однієї ситуаційної задачі здобувач отримує 4 бали.

Участь у дискусіях (обговоренні кейсів) оцінюється в 1 бал.

6.3.2. Критерії оцінювання *самостійної роботи*:

Оцінювання самостійної роботи відбувається через захист виконаних завдань на практичних заняттях, де:

5 балів – студент/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж 95-100% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії, використовує нові слова для більшості слухачів; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

4 бали – студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 80-90% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії; слухає одногрупників, відповідає майже всі питання форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

3 бали - студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, інколи ставить уточнюючі питання;

2 бали – студент/ка не демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить;

1 бал - студент/ка демонструє розуміння теми, однак, не відповідає на жодні запитання одногрупників щодо даної теми; говорить не зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить: 10 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється у 1 бал, ситуаційну задачу, правильне вирішення якої оцінюється у 5 балів, п'яти завдань «правильно/неправильно», де правильна відповідь оцінюється по 1 балу, де:

5 балів – високий рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

4 бали – середній рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

3 бали – наявність текстової відповіді, яка відповідає предмету поставленого питання, однак власна думка не висловлена, містить граматичні та орфографічні помилки;

2 бали - наявність текстової відповіді, яка не в повній мірі відповідає предмету поставленого питання, виявлення запозиченого матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає предмету поставленого питання, виявлення списаного матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

Контрольні роботи, самостійна робота та робота на практичних заняттях оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Кон'юнктурні дослідження світових ринків».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

З 24.02.2022 р. реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до команди Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації факультету.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції та практичні заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах тощо отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються на лекційних заняттях:

I група методів:

- традиційні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія)
- наочні (мультимедійні презентації, інформаційні відеоролики, схеми, графіки у двомірній площині, економіко-математичні моделі, ілюстрації);

II група методів:

- загальнонаукові: наукова абстракція, аналіз і синтез, індукція та дедукція, системний аналіз, узагальнення, класифікації;
- специфічні (графічний аналіз, економіко-математичне моделювання, граничний аналіз, функціональний аналіз, методи статистики і динаміки, рівноважний підхід);

III група методів:

- навчально-пізнавальні (ведення конспекту, словників, реферування, огляд наукових статей і навчально-методичних матеріалів, анотація, проблемні ситуації);
- інші методи (дистанційна лекція, використання лекційних матеріалів і презентацій з сайту дистанційної освіти, Інтернет-ресурсів)

Методи навчання, які використовуються на практичних заняттях:

- дискусія з проблемних питань, опитування за матеріалами лекцій та практичних занять, доповіді;
- використання кейсів (вирішення ситуаційних завдань, аналіз та вирішення проблем економічної кон'юнктури, розв'язання ситуаційних задач);
- контрольні методи (написання есе, відкриті питання, тестування, розв'язання задач, завдання «правильно/неправильно», самокорекції, взаємокорекції відповідей)
- метод мозкового штурму;
- робота в мікрогрупах;
- наочні (мультимедійні презентації, інформаційні відеоролики, схеми, таблиці, графіки у двомірній площині, економіко-математичні моделі, ілюстрації);
- навчально-пізнавальні (ведення словнику, реферування, огляд та аналіз наукових статей, монографій, навчально-методичних матеріалів, анотація, проблемні ситуації);
- інші методи (дистанційна лекція, використання лекційних матеріалів і презентацій з сайту дистанційної освіти, Інтернет-ресурсів)
- стимуляційні методи (усне схвалення, заохочення додатковими балами за успіхи, формування змагальності та).

Методи навчання, які використовуються при самостійній роботі:
самостійне виконання завдань під керівництвом викладача, розв'язання ситуаційних задач, усне опитування, мультимедійні презентації, інформаційні відеоролики, самостійне складання тестів, домашні завдання.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Smiesova V.L., Kovtun N.V. (2022) Market conjuncture and microeconomic aspects of innovation management. *Economic Herald of State Higher Educational Institution «Ukrainian State University of Chemical Technology»*, 1: 38–47. <http://ek-visnik.dp.ua/wp-content/uploads/pdf/2022-1/Smiesova.pdf>
2. Андрейченко А.В., Горбаченко С.А., Грінченко Р.В., Карпов В.А., Кучеренко В.Р. Аналіз ринкової кон'юнктури: навч. посібн. Одеса: ОНЕУ, 2014. 345 с.
3. Дослідження ринку : конспект лекцій / Г. А. Мішеніна, Ю. Т. Матвєєва. Суми : Сумський державний університет, 2015. 185 с.
4. Мазаракі А.А., Мельник Т.М., Бохан А.В. та ін. Світовий ринок товарів та послуг: підручник. Київ: КНТЕУ, 2016. 708 с.
6. Кон'юнктурні дослідження світових ринків: методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денного та заочного відділення галузі 029 «Міжнародні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» / Укл.: В.Л. Смесова. Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ЕТ та МЕВ, Дніпро : НТУ «ДП», 2025. 45 с.
7. Набок І. І. Кон'юнктура світових товарних ринків: навч. посібн. Київ: НАУ, 2018. 193 с.
8. Рубцова М.Ю. Кон'юнктура світових товарних ринків: навч. посібн. / М.Ю. Рубцова. Київ: «ВАДЕКС», 2017. 360 с
9. Смесова В.Л. Кон'юнктурний аналіз сучасного світового ринку товарів та послуг. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*, 2022. №1. С. 22–32. <https://ev.nmu.org.ua/index.php/uk/>
10. Смесова В.Л., Чергик М.В., Геращенко С.О., Шагоян С.М. Економічна інтеграція європейських країн та її вплив на позицію ЄС на світовому товарному ринку. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. №1. С. 15-27. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/89.015/>
11. Геращенко С.О., Кобцева А.В., Смесова В.Л., Шагоян С.М. Перспективи інтеграції України в енергетичний ринок Євросоюзу. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. №2. С. 60–67. <https://doi.org/10.33271/ebdut/90.060>.
12. Дистанційний курс з дисципліни «Кон'юнктурні дослідження світових ринків» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денного та заочного відділення галузі 029 «Міжнародні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ЕТМЕВ, Дніпро : НТУ «ДП», 2025. 45 с. URL: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5694>. (Розробниця В.Л. Смесова).

Додаткова література:

1. Huang, H., He, Y., & Chen, J. (2019). Competitive strategies and quality to counter parallel importation in global market. *Omega*, 86, 173-197.

2. McGovern, E. (2018). International trade regulation (Vol. 1). Globefield Press.
3. Smales, L. A. (2021). Investor attention and global market returns during the COVID-19 crisis. *International Review of Financial Analysis*, 73, 101616.
4. Smiesova V. Problems of reproduction of innovation and investment interests of subjects in Ukraine. *Structural transformation of the national economy in the context of Euroregional cooperation: monograph*. Warsaw, 2018. P. 186–203.
5. Іванова Л. О., Вовчанська О. М. (2020) Основні детермінанти розвитку кон'юнктури світового ринку автомобілів. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*, 4 (36): 88–99.
6. Набок І. І. Кон'юнктура світових товарних ринків : навч. посіб. Нац. авіац. ун-т. Київ : НАУ, 2018. 176 с.
7. Смесова В.Л., Піскаревський К.В. Інноваційний розвиток та технологічне підприємництво: досвід зарубіжних країн для України. *Ефективна економіка*. [Електронне видання]. 2025. №8. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.8.48>.
8. Богданов О.О., Смесова В.Л. Цифровізація бізнесу США, європейських країн та Японії як основа розвитку світових ринків товарів та послуг. *Бізнес-Інформ*. 2025. № 2. С. 143–155. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-2-143-155>.
9. Смесова В.Л. Інновації як основа підвищення якості продукції та забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: «Економіка і менеджмент». 2020. №43. С. 76–82.
10. Смесова В.Л., Єфімчук К.Е., Бившов А.Д. Кон'юнктура світового ринку продовольчих товарів. Збірник тез ХСІV Міжнародної інтернет-конференції «Місце України у світовому розвитку науки та техніки» (28 липня 2022 р., м. Хмельницький), 2022. С. 44-46.

Інформаційні ресурси:

1. Статистична інформація. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.
2. Organisation for Economic Cooperation and Development URL: <http://www.oecd.org>.
3. World Trade Organization. URL: <http://www.wto.org>.
4. United Nations Statistics Devision. URL: <http://unstats.un.org>.
5. Date. International Trade Centre. URL: <https://intracen.org/resources/trade-statistics>.
6. Date. World bank. URL: <https://data.worldbank.org/>
7. Documents and resources. World Trade Organization. URL: https://www.wto.org/english/res_e/res_e.htm
8. Statistics. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). URL: <https://unctad.org/statistics>.
9. Date. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL: <https://www.fao.org/statistics/en/>

10. Date. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Data>.
11. United Nations. URL: <https://www.un.org/en/>.
12. U.S. Department of Agriculture. URL: www.fas.usda.gov.
13. International Energy Agency. URL: www.iea.org.
14. Український біотопливний портал. URL: <https://pelleta.com.ua/>.
15. Forest Products Annual Market Review. Режим доступу: <https://unece.org/forests/annual-market-reviews>.
16. Огляд цін українського та світового товарних ринків. URL: <http://pricereview.com.ua>.
17. World Tourism Organization. URL: www2.unwto.org.